

Együttnevelés megvalósítása Szarvason közoktatási intézmények összefogásával V. rész

Nagyon örültem a lehetőségnek, hogy a HEFOP program keretében elvégeztem a tanulás tanítása továbbképzésen részt vettem, és ki is próbálhattam az ott tanultakat iskolánkban az osztályomnál. Nekem egy 8-os osztályom volt az elmúlt évben és sok érdeklődő tanuló jelentkezett a képzésre. 17 tanulóval kezdtem, de néhány alkalom után 3 tanuló lemorzsolódott. 14 tanuló sikeresen fejezte be a tanulás tanítása továbbképzést tanulóik részére. Az első órákon elemeztük, hogyan is tanulnak az iskolában és otthon. Megbeszéltük a hasznos módszereket, nagyon sok újdonságot fedeztek fel, amit kezdtek beépíteni a már ismert szokásaik közé. A jókat megerősítettük, a rossz szokásokat, módszereket megpróbáltuk kiküszöbölni.

A foglalkozások során fejlesztettük:

Figyelem – Hogyan irányíthatjuk figyelmünket. Olvasás – Olvasási gyakorlatokat végeztünk. Az emlékezet – szövegértési és egyéb érdekes feladatokat keresztül. A gondolkodás – logikai feladatok.

Év végi fogalmazásaikban így összegezték a tanultakat: csendben tanulok; tanulás közben pihenek; másképpen ismételtek; csöndgyakorlattal kezdek a tanuláshoz; irányítom a figyelmemet; másképpen értékelem önmagam; igyekszem érthetőbben beszélni; tudatos szókincsfejlesztés; pontosságra törekszem; az önművelést fontosnak tartom; a napirendemet teljesen átalakítottam; a szabadidőmet jobban beosztom; a ritmusgyakorlatokat nagyon szerettem; rendet tartok az íróasztalomon; a tanórákon jobban figyelek; szeretek rejtvényeket fejteni; jobban figyelek, hogyan beszélnek; több gyűjtőmunkát végzek; használom az Idegen szavak szótárát; a lényegre koncentrálok; tanulási szünetekben tornázok

A tanulási tanácsokat csoportba szedtük, és leírtuk, lerajzoltuk úgy, hogy egy szép dísz legyen a tanulóaroknak és mindig szem előtt legyen, olvassák, nézegessék, tanulassák.

Minden foglalkozáson egy füzetbe leírtuk vázlatzerűen a lényegét kiemelve. Ebbe a füzetbe írták a fogalmazásaikat a gyerekek, és leírtuk a tanulási tanácsokat is.

Munkájukat így összegeztük, s ha a jövőben valami problémájuk adódik a füzetből illetve az ajánlott szakirodalomból bármikor tájékozódhatnak.

A tanulók 7. osztályos év végi és 8. osztályos félévi jegyeiket összehasonlítottam. A következő eredményeket értük el:

Irodalom	4 tanuló	1 jegyet javított
Matematika	1 tanuló	1 jegyet javított
Biológia	1 tanuló	1 jegyet javított
Földrajz	1 tanuló	1 jegyet javított
Informatika	2 tanuló	1 jegyet javított
Történelem	3 tanuló	1 jegyet javított
Kémia	1 tanuló	1 jegyet javított
Ének	1 tanuló	1 jegyet javított

A 14 tanulónál 5 tantárgyi jegynél volt romlás csupán, a 14 javítással szemben.

1 tanuló 5 tantárgyból javított és csak kémiából rontott 1 jegyet. Még a magatartása is változóról jóra alakult. 4 tanuló érdemjegyei változatlanok maradtak mert kitűnő ill. jeles volt a bizonyítványuk. Én úgy látom, hogy a gyengébben tanulóknál szembeűnő a válto-

zás pozitív irányba, mert az új tanulási módszerek segítik őket a tanulásban. A jó tanulók esetében megerősítés volt – a már ismert és alkalmazott tanulási szokásoknál.

Nagyon jónak tartottam a képzést, az eredményeink is erről tanúskodnak.

Podany Anna

„Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, megtanulja szeretni, amit csinál, és megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog.”

Szent-Györgyi Albert válasza ez arra a kérdésre, hogy mire való az iskola. Ezt a kérdést és még számos ehhez hasonló kérdést tettünk fel tanulóinknak az előző tanév során hétről-hétre. Választ kerestünk a gyerekekkel együtt még olyan kérdésekre is, mint pl. hogyan állnak a tanulókkal, melyek a tanórai szokásai, a délutáni tanulásukra mi jellemző, mivel telik egy napjuk? A 8. osztályosaink életében oly fontos pályaválasztás mellett fontosnak tartottuk azt is, hogy tanulásukhoz módszertani tanácsokat, segítséget adjunk nekik.

A foglalkozásokat a 2.1.6/2005 HEFOP pályázat keretében megtartott felnőttképzés utógondozásaként tartottuk. Iskolánkban néhányan 30 órás módszertani kurzuson vettünk részt, melyen a különböző tanulástechnikákat ismerhettünk meg, amit természetesen a gyakorlatban is alkalmaztunk. Ezek után a tavalyi tanévben 30 órás tanfolyamot szerveztünk. Két csoportban, 15-18 fővel vettek részt a gyerekek a foglalkozásokon. Egy előzetesen kitöltött kérdőív alapján képet kaphattunk arról, hogy tanulóinknak mely tantárgyak tanulásával vannak gondjaik. Majd ezek után egy - Oroszlány Péter által összeállított - haladási terv szerint, hetenként tartottuk a foglalkozásokat. Ezeket rendszerint ritmusfejlesztő gyakorlattal kezdtük, amik a ráhangolódást segítették. Majd először a tanuláshoz való viszonyuk javítása érdekében néhány általános tanácsot ismerhettek meg. Ilyenek pl.: Csinálj kedvet magadnak a tanuláshoz! A tanév első napján kezd meg a tanulást! Ne az osztályzatokért tanulj!

A későbbiek során a helyes tanulási szokásaik kialakításához kaphattak a gyakorlatban is jól alkalmazható, hasznosítható tanácsokat, mint pl.: Pihenten, frissen fogj a tanuláshoz! Alakíts ki célszerű tanulási rendet! Tanulással készülj a feleletre, ne szorongással!

A továbbiakban olyan tanácsokkal, módszerekkel ismertettük meg a gyerekeket, ami a figyelmi képességek fejlesztését, a tiszta és helyes beszéd elsajátítását, a szókincs gyarapítását, az emlékezet erősítését, a gondolkodás művelését segítik elő. Ezek a módszerek azonban messze nem elméleti jellegűek! Rengeteg gyakorlatot lehet bizonyos célok elérése érdekében felsorakoztatni. Ezek a gyakorlatok szinte észrevétlenül segítik a gyerekeket abban, hogy az egyes tantárgyak tanulása egyre könnyebben menjen. A különböző feladatok egy-egy téma köré csoportosíthatók, mint pl.: figyelemfejlesztés, beszédtechnika, szókincs-gyarapítás, élőbeszéd, felolvasás, stb.

A tanulásmódszertan különböző életkorokra más és más gyakorlatokat javasol. Természetesen vannak visszatérő, állandóan alkalmazható feladatok, tanácsok, de az életkort mindig figyelembe veszi. Mi a 8. osztállyal

végeztük a foglalkozásokat, de a felső tagozat minden osztályában, sőt a középiskolában is végezhető. Látványos eredményt elérni véleményem szerint folyamatosan szélesedő képzéssel lehet, ami akár több évig is tarthat.

Hans Klippert szerint „a tanítási folyamatban a jövő útja csakis a tanulási módszerek erőteljes hangsúlyozása és támogatása lehet. A tapasztalatok szerint a módszerek átírtására súlyt fektető tanárok egy nehéz átmeneti szakasz után érezhetően tehermentesítődnék, mert a tanulók a megszerzett tanulási módszerekkel egyre céltudatosabban, önállóan és motiváltabban dolgoznak”.

Bencsik Tiborné

2006 nyarán a HEFOP pályázat keretében „Az együttműködés elmélete és gyakorlata” című továbbképzésen vettünk részt – a város más oktatási intézményeinek pedagógusaival – egy 120 órás tanfolyam keretében, melynek célja az volt, hogy képessé váljunk a hátrányos helyzetű tanulók integrálására. A hallásérül, a mozgáskorlátozott, a tanulásban akadályozott, a látásérül, a magatartási zavart mutató, a beszédérül gyermekek többségi általános iskolába integrálása szükségessé teszi a pedagógusok együttneveléshez szükséges pedagógiai képességeinek fejlesztését. Az iskolának pedig alkalmazkodnia kell a beiskolázott gyermekek körében tapasztalható kulturális, képességbeli és tanulási szükségletekben megnyilvánuló sokféleséghez.

Megoldást az inkluzív oktatás modern szemlélete jelent, amely olyan új lehetőségeket kínál, melyek minden tanuló javára válhatnak. Döntő jelentőséggel bírnak az intellektuális kompetenciák (információhasználat, problémamegoldás, kritikai gondolkodás, kreativitás), a módszertani kompetenciák, a személyi és szociális kompetenciák (identitás, másokkal való kooperálás), a kommunikációs kompetenciák (megfelelő kommunikáció, kommunikációs normák). Ezek fejlesztése a megszokottól eltérő szemléletmódot, módszertani kultúrát igényel. Miután megismertünk az új tanulási stratégiákkal, módszertani attitűdökkel, kérdés volt, hogyan tudjuk ezeket alkalmazni a gyakorlatban.

Hamar kiderült, hogy tanulóink nagyon nyitottak ezekre a stratégiákra (mastery learning, kooperatív technika, mozaikos megoldás, projekt módszer), szívesen tevékenykednek ezeken a foglalkozásokon, s a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy nem csupán 1-1 osztályközösségben, hanem a különböző iskolákból érkező tanulókkal szervezett órákon is sikeresen alkalmazhatók.

Legnagyobb előnyük, hogy a gyermekek nem maradnak le, mindenki saját képessége szerint vonható be a munkába, s a célok pontos megfogalmazásával és az elérésükhöz vezető technológiák aprólékos meghatározásával eredményesebbé tehető az oktatási folyamat!

**Hovorkáné Hegedűs Hajnalka
Révész Éva**

**Benka Gyula Evangélikus Általános Iskola
és Óvoda**

Magyarország célba ér

